

Do Not Be Easily Angered Part 2

Sponsored by Jake and Karen Abilevitz in memory of Jake's Beloved Parents, ז"ל & לאה בת אברהם ז"ל
and Karen's brother יהושע בן שמעון דב ז"ל

1) Avos 2:10

THEY [EACH] SAID THREE THINGS. R. ELIEZER SAID: 1. LET THE HONOUR OF THY FRIEND BE AS DEAR TO THEE AS THINE OWN; 2. AND BE NOT EASILY PROVOKED TO ANGER; 3. AND REPENT ONE DAY BEFORE THY DEATH,	הם אמרו שלשה שלשה דברים רבי אליעזר אומר 1. יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך 2. ואל תהי נוח לכעוס 3. ושוב יום אחד לפני מיתת
---	--

2) Rambam Hilchos Deios CHAPTER 2

Rabbi Moses ben Maimon, and also referred to by the acronym Rambam, was a medieval Sephardic Jewish philosopher who became one of the most prolific and influential Torah scholars of the Middle Ages. In his time, he was also a preeminent astronomer and physician...He died in Egypt on December 12, 1204...

Anger is also an exceptionally bad quality. It is fitting and proper that one move away from it and adopt the opposite extreme. He should school himself not to become angry even when it is fitting to be angry. If he should wish to arouse fear in his children and household - or within the community, if he is a communal leader - and wishes to be angry at them to motivate them to return to the proper path, he should present an angry front to them to punish them, but he should be inwardly calm. He should be like one who acts out the part of an angry man in his wrath, but is not himself angry. The early Sages said: Anyone who becomes angry is like one who worships idols. They also said: Whenever one becomes angry, if he is a wise man, his wisdom leaves him; if he is a prophet, his prophecy leaves him. The life of the irate is not true life. Therefore, they have directed that one distance himself from anger and accustom himself not to feel any reaction, even to things which provoke anger. This is the good path...	וכן הכעס מדה רעה היא עד למאד וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר, וילמד עצמו שלא יכעוס ואפילו על דבר שראוי לכעוס עליו, ואם רצה להטיל ב אימה על בניו ובני ביתו או על הציבור אם היה פרנס ורצה לכעוס עליהן כדי שיחזרו למוטב יראה עצמו בפניהם שהוא כועס כדי לייסרם ותהיה דעתו מיושבת בינו לבין עצמו כאדם שהוא מדמה כועס בשעת כעסו והוא אינו כועס, אמרו חכמים הראשונים כל הכועס כאילו עובד עבודת כוכבים, ואמרו שכל הכועס אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו ואם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו, ובעלי כעס אין חייהם חיים, לפיכך צוו להתרחק מן הכעס עד שינהיג עצמו שלא ירגיש אפילו לדברים המכעיסים וזו היא הדרך הטובה
--	--

3) Abarbanel on Avos

Isaac ben Judah Abarbanel (1437–1508), commonly referred to as Abarbanel (אַבְרָבָנְאֵל), also spelled Abravanel, Avravanel or Abrabanel, was a Portuguese Jewish statesman, philosopher, Bible commentator, and financier.

י"ס אחד לפני מיתתך. וכבר אמר שלמה
וכעס בחיק כסילים ינוח. לא אמר
תמלא חבל חנוח לפי שהתחדשות הכעס
היא דבר עזבי לא ימלט האדם ממנו
חבל ראוי שלא ינוח הכעס ולא ישב
על לבו זמן רב כי אם תמיד יהיה ענינו
סכניה לא כעס. ולכן אמרו חז"ל הכועס

4) פירוש רבינו יונה על אבות פרק ב

Rabbi Jonah ben Abraham Gerondi (יְוֹנָה בֶן-אַבְרָהָם גֵּירוֹנִי Yōnāh bēn-'Avrāhām Gīrōndī, "Jonah son of Abraham the Gironan"; died 1264), [1] also known as Jonah of Girona and Rabbeinu Yonah (רבינו יונה), was a Catalan rabbi and moralist, cousin of Nahmanides

ואל תהי נוח לכעוס - ידוע הוא כי מדת הכעס היא רעה עד מאד אך טבע בני אדם להיות נמשך אחריה על כן אמר שעל כרחך פעמים מכעס הזהר שלא תהא נוח לכעוס כי יחפוץ רצונך את הכעס. תשקול במאזני שכלך אם מפני הדבר ההוא ראוי לכעוס ואם תמצא (שאם) [שום] טענה להסיר כעסך בטלהו אך על דבר שראוי לכעוס על כל פנים ואז יהיה כעסך עמך וזהו שאמר שלמה ע"ה [קהלת ז' ט'] אל תבהל ברוחך לכעוס כי כעס בחיק כסילים ינוח. ר"ל שלא ימהר לכעוס כי אם בהמתנה ולצורך גדול ולא יעשה כמו הכסיל כי מפני שהכעס שוכן בחיקו הוא ממהר לכעוס. ולא ידע למשול ברוחו ואף בדבר שהוא צריך אל הכעס גם כי הוא יודע שמקלקל מפני כעסו בכל זאת לא ימנע את רוחו כמו הנחש שהארס בשיניו לדעת מקצת החכמים וכשנושך הארס יוצא מאיליהו ואין הנחש צריך להשליכו כן הכעס בחיק כסילים לשם נמצא מאיליו יוצא וזהו שאמרו חז"ל בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו בכיסו ובכעסו

5) בית הבחירה (מאירי) מסכת אבות פרק ב

Menachem ben Solomon Meiri (1249 – 1306) was a famous Catalan rabbi, Talmudist and Maimonidean.

ואל תהי נוח לכעוס לפי שלישי הוא מאמר אחד עם כבוד תלמידך כלומר שלא תכעוס עמו ולשאר הפי' מאמר אחר (עם כבוד תלמידך) כלומר שלא יהא נוח לכעוס עם שום אדם ולשום דבר כלומר **שלא יהא כועס בנקל אלא לעתים רחוקות על דבר גדול** וכן הרחיק זאת המדה מצד עצמו ג"כ כמאמרם ז"ל פסחים ס"ו ב' כל הכועס אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו ואם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו

6) מגן אבות לרשב"ץ על אבות פרק ב

Simeon ben Zemah Duran (1361–1444) known as Rashbatz (רשב"ץ) was a Rabbinical authority, student of philosophy, astronomy, mathematics, and especially of medicine, which he practised for a number of years at Palma (de Majorca).

ומכל מקום הכעס מדה רעה הוא ואליהו זכור לטוב אמר לרב סלא חסידא, לא תרתח ולא תחטא, בפרק תפלת השחר [ברכות כט ב], וכתב 'אל תבהל ברוחך לכעוס כי כעס בחיק כסילים ינוח' [קהלת ז ט]. ואמרו אל תבהל, כאומרו אל תהי נוח לכעוס, **שאפילו בדברים שהכעס ראוי בהם, צריך האדם שיקבלנו במתינות ולא יהא נוח ומהיר בכעסו**, כי הכעס הוא כמו הארס של נחש שהוא בין שיניו ואינו צריך להקיאו מגופו

7) תפארת ישראל - יכין מסכת אבות פרק ב

Israel Lifschitz (1782–1860) was a rabbi of the Acharonim era, first at Dessau & then at the Jewish Community of Danzig

יהי כבוד וכו' ואל תהי נוח לכעוס. במדות, הזהיר ביותר מכעס, שבה תלויין מדות רעות רבות, ומשום דכל כעס בא לרוב ע"י שפגע א' בכבוד חבירו מעט, וחבירו חוזר ומקניטו מעט יותר, ושוב האחר משיבו קשות יותר ויותר, וכמ"ש חז"ל [סנהדרין ד"ז א'], האי תגרא דמיא לבדקא דמיא, לכן יעצו התנא אם תרצה להשמר מכעס שמפרך הגוף והנפש, יהי כבוד וכו', דכמו דלא ניחא לך שיבוזך גם ברמז, ג"כ השמר לבלי לומר להברך דבר שיפגע בכבוד חבירך גם רק במקצת, וכמו שבאם זולת אחרים, לא ניחא לך שיזלזלך יותר ממה שזולת כן אם זלזלך לא תזלזל למזלזלך יותר ממה שזלזלך

8) מדרש שמואל

Samuel ben Isaac de Uçeda was a Jewish commentator and preacher. Born at Safed in the first quarter of the 16th century

וְלִי נֹרָאָה דַּאֲפֻשֶׁר כִּי הַשְׁתִּי חֲלוֹקוֹת הַרְאֻשׁוֹנוֹת הֵם אַחַת וְכוּנוֹת ר"א לְהַזְהִיר עַל הַכַּעַס וְאָמַר אִם תִּרְצֶה לְקַנּוֹת מִדָּה זֹאת שֶׁלֹּא תִהְיֶה נֹחַ לְכַעֵס הַשְׁתַּדֵּל שֶׁיְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ כְּשֶׁלְךָ וְאֵחָבֵת לוֹ כְּמוֹךָ וְאֵל תְּהִי נֹחַ לְכַעֵס כְּלוּמַר וְבוֹדָה לֹא תִהְיֶה נֹחַ לְכַעֵס לְפִי שֶׁלְעוֹלָם אֵין הַכַּעַס כ"א רַק מִסַּבֵּת הַיּוֹת הָאָדָם מְקִיל אֶת כְּבוֹד חֲבִירוֹ עַל כֵּן כּוֹעֵס כְּנִגְדּוֹ וּמְחַרְפוֹ וּמְגַדְפוֹ נִמְצָא שֶׁמ"ש יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ כְּשֶׁלְךָ הִיא הַקְּדֵמָה וְסִיּוּעַ וְתִרְוַפָּה לְאָדָם לְבַל יִכְעֹס כְּנִגְדּוֹ חֲבִירוֹ כִּי כְבוֹדוֹ חָבִיב עֲלָיו כְּשֶׁלּוֹ עַל דֶּרֶךְ מִש"ה וְאֵכָבֵת לְרַעַךְ כְּמוֹךָ

א"נ צוה לאדם שאם תראה שום אדם נוגע בכבוד חבירך ומחרפו ומגדפו יהי כבוד חבירך חביב עליך כשלך ולא תשתוק רק תעמוד כנגדו ותתקוטט עמו על אשר נגע בכבוד חבירך וכמו שאם היה נוגע בכבודך היית עומד כנגדו ומתקוטט עמו לפי שנגע בכבודך וכבודך חביב עליך כן יהיה כבוד חבירך חביב עליך כשלך:

ולפי שלפעמים יאמר האדם אם אני מתקוטט עם המחרף והמגדף הריני מוכרח לבא לכלל כעס ובא לכלל כעס בא לכלל טעות ועבר על לא יהיה בך אל זר ע"כ אמר התנא אני נותן לך עצה לתקן את הכל ע"כ סמך ואל תהי נוח לכעוס כלומר לעולם כשאתה רוצה לכעוס תרגיל עצמך שלא תכעוס מהרה כי פרי המהירות חרטה ואפשר שתכעוס שלא כדין ועבירה היא בידך רק תמתין מעט עד שתשקול במאזני צדק אם ראוי שתכעוס אם לאו ע"כ אמר ואל תהי נוח לכעוס כלומר שלא תכעוס מהרה אמנם אחר ששקלת בשכלך ויראה בעיניך שצריך לכעוס כנגדו ראוי לעשות כן:

והחסיד ז"ל פי' כי כשתבדוק יפה תמצא זה המאמר נובע ממדתו ע"ה שהיא עין טובה וזה שהעויין את האנשים בעין רעה יצלא בטנו ממומי האנשים ובמעט סבה כנודות חדשים יבקע כאומרו כי כעס בחיק כסילים ינוח אבל מי שהוא קשה לכעוס מורה בנפשו שמעיין הדברים בעין טובה ולכן לא במהרה הוא כועס ארז"ל בשלשה דברים האדם ניכר בכוסו בכיסו בכעסו. ובחן מתיקות דבריהם כי

10) Sefas Emes on Avos

וְאֵל תְּהִי נֹחַ לְכַעֵס וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתַתְךָ, זְקִנֵי ז"ל אָמַר בְּשֵׁם הַקְּדוּשָׁת לַי"ו⁴⁶ דָּאֵלוּ הַשְּׁנַיִם אֶחָד הֵם, דֵּאִיתָא⁴⁷ כְּשֶׁאָדָם כּוֹעֵס נִשְׁמַתּוֹ נִסְתַּלְקַת הַיְמִנּוֹ, וְזֶה וְאֵל תְּהִי נֹחַ לְכַעֵס שֶׁאִם תִּכְעֹס אֶת נִשְׁמַתּוֹ כִּי וְזֶה מִיתָה וְצָרִיךְ אֶתָּה לְשׁוּב:

9) Abarbanel on Avos

מִחַר יֵאֱמַר לוֹ לֵךְ עֲבֹד ע"ז וְאֵין תִּרְוַפָּה יוֹתֵר נֹחוֹתָ לְהַסְרַת הַכַּעַס כִּי אִם בְּזַכְרוֹן יוֹם הַמּוֹת כְּדֵאִיתָא צַפְרֵק שׁוֹאֵל בְּמִסַּכָּה שְׁנַת. וְלִכֵּן סָמַךְ כֵּאֵן וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתַתְךָ אֵל מוֹסֵר הַכַּעַס.